

Vaasan hallinto-oikeus

Diaarinumero 01365/19/5701

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

12.8.2021

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **19.8.2021**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 12.8.2021 nro 21/0106/3, valitus ympäristölupa-asiassa, maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisen yhteisluvan myöntäminen kallion louhinnalle ja murskaukselle sekä ylijäämämaiden vastaanotolle. Askola, Pornainen, Sipoo

Luvan hakija

NCC Industry Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuultus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **12.8.2021 – 20.9.2021** Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet ja valitusaika

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. **Valitusaika päättyy 20.9.2021.**

Vasa förvaltningsdomstol

Diarienummer 01365/19/5701

OFFENTLIG KUNGÖRELSE

Vasa förvaltningsdomstols beslut i ett besvärssärende enligt miljöskyddslagen

Dagen då kungörelsen har publicerats på Vasa förvaltningsdomstols webbplats

12.8.2021

Dagen för delfående av beslutet

Enligt 62 a § 3 momentet i förvaltningslagen anses delfåendet ha skett den sjunde dagen efter publiceringstidpunkten.

Dagen för delfående av beslutet är **19.8.2021**.

Ärende

Vasa förvaltningsdomstols beslut 12.8.2021 nr 21/0106/3 om besvär i ett miljötillståndsärende, som har gällt beviljande av gemensamt tillstånd enligt marktäktslagen och miljöskyddslagen för brytning och krossning av berg samt mottagning av överskottsmark, Askola, Pornainen, Sibbo

Den som ansöker om tillstånd

NCC Industry Oy

Hur kungörelsen och beslutet hålls offentligt tillgängliga

Denna kungörelse och beslutshandlingen hålls offentligt tillgängliga under tiden **12.8.2021–20.9.2021** på Vasa förvaltningsdomstols webbplats på adressen

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Anvisningar för överklagande och besvärstiden

Anvisningar för hur man överklagar finns i den del av beslutet som gäller överklagande samt i den besvärсанvisning som finns som bilaga till beslutet. **Besvärstidens sista dag är 20.9.2021.**

Antopäivä

12.8.2021

Päätösnumero

21/0106/3

Diaarinumero

01365/19/5701

Asia

Valitus ympäristölupa-asiassa

Muutoksenhakijat

Luvan hakija

NCC Industry Oy

Päätös, johon on haettu muutosta

Askolan kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta 17.10.2019
(10.10.2019 § 92)

Askolan kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta on maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n tarkoittamassa yhteiskäsittelyssä myöntänyt NCC Industry Oy:lle (jäljempänä ”yhtiö”) luvan maa-aineslain mukaiseen maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain mukaiseen kalliokiviaineksen louhintaan ja murskaukseen sekä ylijäämämaiden hyödyntämiseen Pornaisten kunnassa tiloilla 611-403-11-3 Lampela, 611-403-11-4 Hirvikallio ja 611-405-1-43 Heimola.

Sen lisäksi, mitä lupahakemuksessa on esitetty, toiminnassa tulee noudattaa lupamääräyksiä 1–46. Melun, tärinän ja pölyn rajoittamiseksi sekä tarkkailemiseksi on annettu lupamääräykset 10–22, 33–34 ja 37–38, jotka on esitetty seuraavassa.

10. Kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä.

11. Melua aiheuttavien työvaiheiden aikarajat:

Murskaamista, poraamista, rikutusta tai räjäytyksiä eikä kuormauksia saa tehdä viikonloppuisin eikä arkipyhinä, vaan:

- 1) murskaaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 22.00 välisenä aikana;
- 2) poraaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 21.00 välisenä aikana;
- 3) rikutus on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana;
- 4) räjäytykset on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana; ja

Kuormaamista ja kuljetuksia saa tehdä arkisin 6.00 ja 22.00 välisenä aikana.

Edellä mainittujen aikarajojen lisäksi murskausta ja poraamista ei saa tehdä perjantaisin 18.00 jälkeen.

Louhintaa, rikutusta, räjäytystyötä ja murskausta ei saa tehdä 15.6.–14.8. välisenä aikana.

12. Melua on torjuttava koteloinnein, kumituksin tai muilla vastaavilla ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla.

13. Melulähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Raaka-aine-, pintamaa- ja tuotevarastokasat on pidettävä melun leviämisen estämisen kannalta riittävän korkeina ja ne on sijoitettava siten, että melun leviäminen melulle alttiisiin kohteisiin estyy. Koneiden ja laitteiden kunnossapidosta on huolehdittava. Siirtokuljetusmatkat toiminta-alueella on suunniteltava mahdollisimman lyhyiksi. Melusteet on rakennettava melulähteen välittömään läheisyyteen.

14. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää vakituiseen asumiseen käytettävien kiinteistöjen piha-alueilla päiväohjearvoa (7.00–22.00) 55 dB (L_{Aeq}) ja yöohjearvoa (22.00–7.00) 50 dB. Loma-asuntojen piha-alueilla päiväohjearvo on 45 dB (L_{Aeq}) ja yöohjearvo 40 dB (L_{Aeq}). Luonnonsuojelualueilla melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB.

15. Meluntorjuntatoimet tulee toteuttaa hakemuksen ja YVA:n meluselvityksessä Ramboll 23.10.2018) esitetyn mukaisesti, eli alueen itäreunaan on oton alkuvaiheessa tehtävä selvityksessä esitetyt meluvallit ja muutkin meluntorjuntatoimet on tehtävä esitetyn VE2:n mukaisesti.

16. Toiminnasta aiheutuva pöly ei saa ylittää valtioneuvoston ilmanlaadusta antaman asetuksen (38/2011) raja-arvoja. Laitokselle johtavien teiden ja muun toimintaympäristön pölyntorjunnasta on huolehdittava tarvittaessa kastelemalla. Suolan käyttöä tulee välttää pölynsidonnassa. Pölynsidontaan käytettävän kasteluveden tulee olla laadultaan sellaista, ettei se aiheuta vaaraa lähialueiden kaivovesien laadulle. Porauslaitteissa on käytettävä pölynkeräiminä esim. kangassuodattimia tai teholtaan vastaavaa tekniikkaa ja tarvittaessa pölyntorjuntaa on tehostettava koteloinnilla.

17. Pöylähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava ja pölyn leviäminen ajoneuvoista toiminta-alueen ulkopuolelle on estettävä.

18. Pölyn joutumista ympäristöön on estettävä kastelemalla tai koteloimalla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti taikka käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

19. Kuormattavan ja murskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteiston kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

20. Ennen toiminnan aloittamista on arvioitava toiminnan aiheuttaman tärinän vaikutukset ja määritettävä ne toimenpiteet, jotka tarvitaan tärinän aiheuttamien vahinkojen välttämiseksi. Louhintatyöhön liittyvässä riskianalyysissä tulee ottaa huomioon käytettävä räjähdysainemäärä, maa- ja kallioperän tärinänjohtavuus sekä räjäytyskohteen ja arvioitavien rakennusten ja rakenteiden (tai muiden tärinälle herkkien laitteiden) välinen etäisyys sekä muut mahdolliset tärinän leviämiseen vaikuttavat tekijät.

Riskianalyysin tulosten perusteella on tehtävä tarvittavat kiinteistökatselmukset ja tärinänmittaussuunnitelmat. Tiedot tärinään liittyvästä riskianalyysistä ja toimenpiteet tärinän aiheuttamien vahinkojen välttämiseksi sekä kiinteistökatselmustiedot ja tärinänmittaussuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi Askolan rakennus- ja ympäristölautakunnalle ennen louhinnan aloittamista. Valvontaviranomainen voi perustelluista syistä antaa räjäytystyötä ja tärinää koskevia lisämääräyksiä.

21. Tärinästä ei saa aiheutua kohtuutonta haittaa naapureille.

22. Räjäytyksistä on ilmoitettava ennakoon alueen asukkaille sekä lupaviranomaiselle. Räjäytysten ajankohdissa on huomioitava vallitseva tuulen suunta, jotta räjäytyksen aiheuttama pölypilvi ei leviä asutuksen suuntaan.

33. Ennen toiminnan aloittamista toiminnalle on laadittava/päivitettävä ulkopuolisen asiantuntijan laatima melun tarkkailusuunnitelma. Melua tulee tarkkailusuunnitelman mukaan mitata toimintajaksojen alussa ainakin silloin, kun eniten meluavat toiminnot ovat samaan aikaan toiminnassa. Suunnitelma on hyväksyttävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella ennen toiminnan aloittamista.

34. Mittaustulokset on toimitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle kuukauden kuluessa mittausten suorittamisesta ja näiden mittaustulosten perusteella ympäristönsuojeluviranomainen antaa tarvittaessa tehtyjen mittausten perusteella lisämääräyksiä melun vähentämistoimenpiteistä ja melutason uusintamittauksista.

37. Pölypäästöjen määrää ja pölyntorjuntatoimenpiteiden riittävyyttä on tarkkailtava aistinvaraisin havainnoin. Tarvittaessa ilman hengitettävien hiukkasien pitoisuuksia on tarkkailtava ympäristönsuojeluviranomaisen määräysten mukaisesti.

38. Toiminnanharjoittajan tulee pitää kirjaa mm. louhitun ja murskatun kiviaineksen määristä ja työajoista, pölyntorjuntatoimenpiteistä, räjäytyksistä ja niissä käytetyistä räjähdysaineiden määristä, tarkkailutuloksista, toiminnasta syntyvistä jätteistä, alueelle tuodusta maa-aineksesta ja sen alkuperästä sekä poikkeuksellisista tilanteista. Kirjanpito tulee näyttää ympäristönsuojeluviranomaiselle pyydettyä. Valvontaviranomaiselle tulee toimittaa vuosittain raportti laitoksen toiminnasta.

Melua, tärinää ja pölyämistä koskevia lupamääräyksiä on perusteltu seuraavasti.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan toiminnasta ei saa aiheutua terveyshaittaa, ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa eikä eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsytystä. Lupamääräyksiä annettaessa on ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, joilla toiminnan vaikutukset ilmenevät, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa tämä toiminta.

Toiminnasta aiheutuvaa melua on tarpeen rajoittaa, jotta toiminnasta ei aiheutuisi lähiseudun asukkaille kohtuutonta räsytystä tai terveydenhaittaa. Melun ja sen leviämisen rajoittamiseksi on asetettu toiminta-aikarajoituksia ja annettu määräyksiä toiminnan sijoittamisesta.

Aikarajat melua aiheuttaville työvaiheille on annettu hakemuksen mukaisesti sekä kivenlouhimien, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamien ympäristönsuojelusta annetun asetuksen (800/2010) nojalla. Toiminta sijoittuu alle 500 m etäisyydelle melulle alttiista kohteista, joten määräyksessä sovelletaan asetuksen 8 §:n aikarajoja.

Perjantain sallittuja murskaus- ja porausaikoja on rajoitettu alueen läheisyydessä olevan maatilamatkailua harjoittavan tilan sekä terveydensuojeluviranomaisen lausunnon vuoksi.

Koska kivenmurskaamo sijoitetaan alle 500 m päähän asumiseen tai loma-asumiseen käytettävästä rakennuksesta tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitseva oleskeluun tarkoitettu piha-alueesta tai muusta häiriölle alttiista kohteesta, melua on torjuttava asetuksen 800/2010 6.3 §:n mukaisesti koteloinein, kumituksin tai muulla vastaavalla ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla.

Valtioneuvoston päätöksessä melutason ohjeistoista on taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla ja luonnonsuojelualueilla ohjeena, että melutaso

ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7–22) 45 dB eikä yöohjearvoa (klo 22–7) 40 dB. Asumiseen käytettävillä alueilla vastaavasti päiväohjearvona on korkeintaan 55 dB ja yöllä 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla sovelletaan tiukempia meluohjearvoja 45/40 dB. Laitoksen toiminnasta aiheutuvaa päivääikaista melutasoa on rajoitettu kyseisen valtioneuvoston ohjeen mukaisesti.

Ilman pilaantumisen ehkäisemiseksi on huolehdittava siitä, että louhinnasta, murskaamisesta ja työmaaliikenteestä aiheutuvat pölypäästöt pidetään mahdollisimman pieninä. Liiallinen pöly saattaa aiheuttaa naapurille kohtuutonta rasitusta, terveyshaittaa sekä ympäristön pilaantumista. Pölylle on asetettu raja-arvo valtioneuvoston ilmanlaadusta antamassa asetuksessa (38/2011). Asetuksessa ilman hiukkaspitoisuudelle (PM 10) asetettuja raja-arvoja ei saa ylittää. Määräyksiä on annettu toiminnan sijoittamisesta siten, että pölyn leviäminen voidaan minimoida sekä muista tarpeellisista pölyntorjuntatoimenpiteistä.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Muutoksenhakijat ovat ensisijaisesti vaatineet päätöstä kumottavaksi lain vastaisena ja toissijaisesti muutettavaksi seuraavasti.

- meluvallien rakentamiselle asetetaan määräaika,
- toiminnasta asutukselle aiheutuva melutaso mitataan ulkopuolista asiantuntijaa apuna käyttäen lähimmillä asuinkiinteistöillä kuukauden kuluessa toiminnan käynnistämisestä ja mittaustulokset toimitetaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viikon kuluessa mittauksen tekemisestä,
- toiminnasta asutukselle aiheutuva melutaso mitataan ulkopuolista asiantuntijaa apuna käyttäen säännöllisin väliajoin, kerran vuodessa lähimmissä kiinteistöissä, mutta myös yhdessä kauempana sijaitsevassa kiinteistössä, joka sijaitsee mäen päällä pientaloalueella,
- toiminta määrätään keskeytettäväksi, mikäli melutasomittaukset osoittavat, että valtioneuvoston asetuksessa määritellyt melun ohjearvot loma-asumiselle ja vakitukselle asumiselle ylittyvät,
- toiminnanharjoittaja veloitetaan osana lupamääräystä pinnoittamaan Ukonojantie asfaltilla hiukkaspäästöjen vähentämiseksi,
- kiviaineksen murskaaminen tehdään arkipäivisin klo 7.00 ja 18.00 välisenä aikana,
- louhintaa, rikotusta, räjäytystöitä ja murskausta ei tehdä kesäkuun 1. ja elokuun 31. päivän välisenä aikana ja
- toiminnasta asutukselle aiheutuva ääni mitataan ulkopuolista asiantuntijaa apuna käyttäen lähimmillä kiinteistöillä kuukauden kuluessa toiminnan käynnistämisestä ja mittaustulokset toimitetaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viikon kuluessa mittauksen tekemisestä.

Muutoksenhakijat ovat perustelleet vaatimuksiaan muun ohella sillä, että ympäristöhaittojen vähentäminen liittyy keskeisesti maankäyttö- ja rakennuslakiin. Koska alueella ei ole asema- eikä yleiskaavaa, olisi maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen suunnittelutarveratkaisun tarve tullut selvittää pyytämällä kaavoitusviranomaiselta lausunto asiasta. Hanke aiheuttaa huomattavaa haittaa tulevalle kaavoitukselle sekä turmelee kaupunki- ja ympäristökuvaa. Lisäksi muutoksenhakijat ovat katsoneet, että hanke on ympäristönsuojelulainsäädännön vastainen, koska melusta aiheutuu terveyshaittaa ja kohtuutonta raskasta naapureille. Valituksessa on myös tuotu esille hankkeeseen liittyvän raskaan liikenteen haitat, kuten pöly (pienhiukkaset) ja liikenneturvallisuus. Samoin on katsottu, että valvonnasta annettuja määräyksiä tulee tiukentaa. Muutoksenhakijat ovat huomauttaneet, että melumallinnus ei perustu todellisiin mittaustuloksiin, vaan laskennallisiin arvoihin. Valituksessa on erityisesti vedottu toisen omistajan maatilamatkailukäytössä olevalle kiinteistölle mahdollisesti aiheutuvaan meluhaittaan.

Yhtiön näkemys, että hankealuetta ei voida enää luonteeltaan ja äänimaisemaltaan pitää täysin maaseutumaisena ja hiljaisena tai luonnontilaisena, koska alueella on ollut maa-ainesten ottotoimintaa jo toistakymmentä vuotta, on virheelinen. Ottotoiminta on nyt loppumassa, joten äänimaisema palautuu alkuperäiseen hiljaiseen tilaansa. Toisessa yhteydessä yhtiö on pitänyt aluetta maaseutumaisemana ja hiljaisena, joskaan ei ”täysin” sellaisena. Kiviaineksen ottotoiminnasta aiheutuva melu on yhtäjaksoisena ja iskumaisena ollut alueella selvästi haitallisempaa kuin mikään muu melu, esimerkiksi hetkittäisesti aikavälillä klo 15–17 esiintyvä lentomelu.

Koko vaikutusalue on ilman louhintatoimintaa taustamelultaan lähes äänetöntä ja siten melulle herkkää aluetta. Melurasitusta pitäisikin tarkastella hiljaisen ympäristön äänimaisemaan kohdistuvana. Alueella on myös virkistykseen käytettäviä luontokohteita, jotka ovat 45–50 dB(A):n melualueella, kuten Kirkkokallio. Lisäksi 45 dB(A):n raja kulkee Rientolan metsässä Natura-alueen reunassa.

Lupapäätöksessä olisi pitänyt edellyttää aikataulua jo aiemman lupapäätöksen perusteella vaaditun, mutta yhä keskeneräisen meluvallin rakentamiselle. Päätös on muutoksenhakijoiden mukaan yleensäkin liian ylimalkainen ja sisältää konkreettisiin kriteereihin perustuvien määräysten sijaan liiaksi tavoitteellista ohjausta. Esimerkiksi räjäytystöille olisi tullut antaa tarkemmat koordinaatit.

Lupamääräyksessä 5 on sallittu murskaus klo 22:een asti, vaikka YVA-tilaisuudessa 4.4.2018 asukkaat ovat saaneet käsityksen, että murskaus olisi sallittua vain klo 21:een asti. Asukkailla on oikeus nauttia hiljaisemmista hetkistä töiden jälkeen. Siksi murskaamista ei olisi tullut sallia enää klo 18:n jälkeen.

Asukkaiden mukaan yhtäjaksoinen murskaustoiminta metallikolinoineen ylittää asuinalueilla 55–60 desibeliin jo nykyisellä toiminnalla. Melumittauksia asuinalueilla ei asukkaiden tietojen mukaan ole tehty. Maastoeron vaikutuksia on myös mallinnuksessa vähätelty. Louhos sijaitsee mäellä, mutta myös asukkaiden talot sijaitsevat mäellä ja ovat näin alttiita melulle.

Louhinnan lyöntimäiset äänet ovat häiritseviä ja kantautuvat myös vaikutusalueen asuntoihin. Louhinta-alueella toteutetaan myös räjäytystöitä, joiden tärinävaikutukset voivat kantautua alueen asuinkiinteistöihin saakka. Tärinäselvityksiä ei ole laadittu.

Muutoksenhakijat ovat tuoneet valituksessaan esille myös hankkeen edellyttämän raskaan liikenteen aiheuttamat haitat, erityisesti liikenneturvallisuuden ja pölypäästöt. Luvan myöntämisedellytyksiä arvioitaessa olisi kiviaineskuljetusten vaikutuksia tullut tarkastella yhdessä varsinaisen louhinnan, murskauksen ja ylijäämämaiden hyödyntämisen vaikutusten kanssa. Vaatimusta on perusteltu korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisulla louhinnan ja murskauksen ympäristölupaa koskevassa valitusasiassa (KHO 14.10.2015/2926). KHO:n päätöksessä on todettu, että ympäristölupaharkintaan ei lähtökohtaisesti kuulu liikenteen yleisten ympäristöhaittojen huomioon ottaminen alueella, joka ei kuulu suoraan toiminnanharjoittajan vastuulle ja joka on osoitettu yleiseen liikenteeseen. Luvan myöntämisen edellytyksiä arvioitaessa on kuitenkin varmistauduttava siitä, ettei toiminnasta aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa laissa tarkoitettuja kiellettyjä seurauksia. Tällöin harkinnassa on otettava huomioon myös alueen taustamelu sekä muun ohella liikenteestä johtuva melu. Liikenteen huomioon ottaminen ympäristölupaharkinnassa on mahdollista vain siltä osin kuin kysymys on ylipäättään liikenteestä aiheutuvasta ympäristön pilaantumisesta.

Ukonojantie on kapea hiekkapohjainen yksityistie, toisin kuin KHO:n ratkaisussa kuvatussa tapauksessa, jossa liikenneturvallisuuteen ja liikenteen aiheuttamiin haittoihin oli vedottu tiellä, joka oli tarkoitettu yleiseen liikenteeseen. Ukonojantien asiaa on siis arvioitava muutoksenhakijoiden käsityksen mukaan tältäkin osin toisin. Valituksessa on viitattu tiekunnan YVA-selostuksesta jättämään mielipiteeseen, jossa se on ilmoittanut kieltävänsä tienkäytön liikenneturvallisuuksista, mikäli louhintaa laajennetaan nykyisestä.

Liikenneturvallisuuden vaarantumisen lisäksi raskaan liikenteen aiheuttamat melu-, pakokaasu- ja pienhiukkaspäästöt tulevat yksityistiellä lisääntymään lupapäätöksen myötä voimakkaasti. Pienhiukkaspäästöt syntyvät rekkojen nostattamasta hiekkatien pölystä sekä kuormasta putoavasta kiviainespölystä. Ympäristölupapäätöksessä olisi pitänyt huomioida lupamääräyksiin myös tämä seikka. Yksityistielain perusteella hakijan olisi tullut osana ympäristölupahakemusta laatia suunnitelma Ukonojan yksityistien käytöstä yhteistyössä yksityistien hallinnon edustajien kanssa. Louhinnan lisääntyminen tarkoittaa kiistatta myös rekkaliikenteen lisääntymistä. Ympäristölupapäätöksessä on tältä osin virhe, joka on ensisijaisesti ehdoton luvan myöntämisen este ja toissijaisesti lupapäätöksen muuttamista edellyttävä.

Mikäli lupaa ei ensisijaisen vaatimuksen mukaisesti kumota lain vastaisena, tulee valvonnasta antaa tiukemmat määräykset. Nykyistään lupaa on rikottu. Toiminta on alkanut aika ajoin jo ennen klo 7:ää. Räjäytystöistä kantautuva tärinä on ollut voimakasta. Räjäytystyön takia esimerkiksi kesällä 2019 louhimolta on kantautunut pölypilviä, jotka ovat laskeutuneet asujaimiston päälle aiheuttaen terveyshaittaa pölyjen tunkeuduttua ilmanvaihdon kautta talojen sisätiloihin. Melusta on valitettu ympäristöviranomaiselle usein. Ympäristösihteeri on tällöin todennut olevan mahdollista, että sääntöjä rikotaan. Pelkillä lupamääräyksillä ei ole merkitystä, ellei lupamääräysten valvontaan panosteta. Jos lupa myönnetään, lupamääräysten noudattamista tulee valvoa ja rikkeiden

tullessa ilmi toiminta on välittömästi keskeytettävä tai lupa evättävä. Jos kunnassa ei ole valvontaresursseja, lupaa ei olisi tullut lainkaan myöntää.

Valittajien mukaan ympäristölupamääräyksillä ei voida poistaa ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä vaaratekijöitä riittävästi ja riittävällä varmuudella, ottaen huomioon valvonnassa ilmenneet puutteet.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Askolan kunnan ympäristönsuojelusihteeri on Pornaisten kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen edustajana valituksen johdosta antamassaan lausunnossa viitannut lupapäätöksen perusteluihin ja lisäksi kiinnittänyt huomiota seuraaviin valituksessa esiintuotuihin seikkoihin.

Meluvallien rakentamiseen voidaan käyttää valituksenalaisella kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen luvalla massoja alle 50 000 tonnia vuodessa, eli toiminnanharjoittaja on rakentanut meluvallia niin paljon kuin on ollut mahdollista tällä hetkellä lainvoimaisen ympäristöluvan puitteissa. Aluehallintovirastoon on 26.11.2019 jätetty maankaatopaikan ja kierrätysterminalin hakemus, jonka mukainen lupa mahdollistaisi suuremman massojen käytön ja sitä kautta vallin nopeamman rakentamisen. Lisäksi rakennustarkastaja on 4.4.2019 myöntänyt maisematyöluvan meluvallin rakentamiseksi.

Viimeisin alueen lainvoimaiseen ympäristölupaan liittyvä ulkopuolisen asiantuntijan suorittama melumittaus on vuodelta 2018. Lähimmän häiriintyvän kiinteistön edustalla luvan raja-arvoon verrannollinen melutaso (L_{Aeq}) on lokakuussa 2018 suoritetuissa kahdessa mittauksessa ollut mittausepävarmuus huomioon ottaen päiväjajan raja-arvon 55 dB (L_{Aeq}) tasalla. Mittauksissa melun impulssimaisuus on otettu huomioon lisäämällä tuloksiin korjauksena + 5 dB. Loma-asumisen ohjearvoja ei ole sovellettu toimintaan, koska melun vaikutusalueella ei ole loma-asumiseen kaavoitettua aluetta.

Yhteislupapäätöksessä ei ole voitu antaa määräyksiä Ukonojan tien pinnoittamisesta, sillä tie ei ole ympäristöluvan piiriin kuuluvaa toiminta-aluetta.

Lupapäätöksessä on sovellettu valtioneuvoston asetusta kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010, jäljempänä ”Muraus-asetus”), joka säätelee louhinnan ja murskauksen toiminta-aikoja. Jos päivittäinen toiminta-aika on lyhyempi kuin asetuksessa, tarkoittaa se murskausjaksojen pidentymistä päivinä. Lupaviranomainen on pysynyt Muraus-asetuksen puitteissa, koska hakija on perustellusti hakenut toiminta-aikoja sen mukaisesti.

Muraus-asetuksessa ei ole säädöksiä kesätauosta. Tauon pituus on neuvoteltu lupaprosessissa lupamääräyksistä kuulemisen yhteydessä. Aiemman toiminnan pidempi kesätauko koski määrällisesti pienempää kiviainesten ottotoimintaa, joten toiminnanharjoittajalla oli toiminnallinen mahdollisuus pidempään taukoon. Nyt haetun luvan mukainen toiminta sijaitsee kauempana lähimmästä asutuksesta kuin nykyinen toiminta.

Lupamääräyksessä 20 on annettu tärinää koskevia määräyksiä. Valvontaviranomainen voi perustelluista syistä antaa myös räjäytystyötä ja tärinää koskevia lisämääräyksiä.

Valvontaa on tehty Pornaisten ympäristönsuojeluviranomaisen resurssien puitteissa. Lupapäätöstä ei voida kytkeä valvonnan määrään.

Voimassa olevassa Uudenmaan maakuntakaavassa ei ole lupa-aluetta koskevia aluevarauksia. Vahvistettavana olevassa Uusimaa 2050 -maakuntakaavassa lupa-alueella on maa-aineshuollon kehittämisalueen kohdemarkintä, jonka osoittamalle alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa merkitykseltään seudullisia maa-aineshuollon toimintoja, myös soveltuvia kiertotalouden toimintoja.

Pornaisten kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan ympäristölupapäätöksen mukainen toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset, kun toiminta järjestetään lupamääräysten mukaisesti, joten valitukset tulee hylätä aiheettomina.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on valituksen johdosta antamassaan vastineessa todennut, että päätöksessä on riittävällä varmuudella arvioitu luvan myöntämisedellytyksiä.

ELY-keskus on kuitenkin katsonut, että määräyksessä 15 edellytetyjen meluntorjuntatoimien tulee olla tehtyinä ennen toiminnan aloittamista. Määräyksessä 33 edellytetyssä tarkkailusuunnitelmassa tulee myös esittää tarvittavat toimenpiteet, mikäli mittaukset osoittavat, että määräyksessä 14 annetut raja-arvot ylittyvät. Tällaisesta ylityksestä on lisäksi välittömästi ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Valituksissa ei ole tuotu esiin sellaista, minkä perusteella valituksenalainen päätös olisi valituksissa esitettyjen seikkojen perusteella arvioitavissa lainvastaiseksi.

Porvoon kaupungin ympäristöterveysjaosto on antanut valituksen johdosta vastineen. Vastineen antaja on ilmoittanut, ettei sillä ole lisättävää hakemusvaiheessa annettuun lausuntoon.

Pornaisten kunnalle sekä Sipoon kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on varattu tilaisuus antaa vastine valituksen johdosta. Vastineita ei ole annettu.

Yhtiö on valituksen sekä lausunnon ja vastineiden johdosta antanut vastineensa, jossa se on esittänyt, että valitus hylätään.

Yhtiö on ilmoittanut rakentavansa lupapäätöksen mukaisesti alueen itärajalle etelä-pohjoissuuntaista meluvallia lainvoimaisen ympäristöluvan sallimissa rajoissa. Meluvallin rakentamiseen voidaan käyttää valituksenalaisella lupapäätöksellä massoja enintään 50 000 tonnia vuodessa, mikä rajoittaa vallin rakentamista. Aluehallintovirastoon on jätetty maankaatopaikkaa ja kierrätystermiinaalia koskeva ympäristölupahakemus 26.11.2019. Lupa mahdollistaisi suuremman massojen käytön, mikä nopeuttaisi meluvallin rakentamista. Yhtiöllä on myös 26.4.2022 saakka voimassa oleva Askolan kunnan myöntämä maise-matyölupa, joka sallii 90 000 m³ maa-aineksen hyödyntämisen meluvalliin.

Meluntorjunnasta annetut lupamääräykset ovat riittäviä. Toiminnasta aiheutuvia meluvaikutuksia on mallinnettu alueelle myöhemmin suunniteltuja maankaatopaikkaa ja jätteenkäsittelypaikkoja varten tehdyssä ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA). Todellisia melutasoja voidaan mitata vasta, kun todellinen toiminta on käynnistynyt.

Melutasoa tullaan mittaamaan toimintajakson alussa ainakin silloin, kun eniten meluavat toiminnot ovat yhtä aikaa toiminnassa. Melun tarkkailusuunnitelma ja mittaukset tullaan toteuttamaan ulkopuolisen riippumattoman asiantuntijatahon toimesta. Tämän lisäksi toteutetaan muita teknisiä meluntorjuntatoimia lupamääräyksien mukaisesti.

Ukonojantie ei sisälly yhtiön luvamukaiseen toiminta-alueeseen, joten lupamääräyksissä ei voida edellyttää sen pinnoittamista. Yhtiö käyttää Ukonojantietä toimintaan liittyviin kuljetuksiin. Pirkanmaan ELY-keskuksen päätöksellä tielle on 10.7.2019 myönnetty liittymän käyttötarkoituksen muutos elinkeinon harjoittamiseen tai erityiskäyttöön tarkoitetuksi liittymäksi. Kiinteistöille, joilla maa- ja kiviainesten ottotoimintaa harjoitetaan, kuljetaan tieoikeuden mukaisesti. Lisäksi liittymää käytetään asuin- sekä maa- ja metsätalouskäyttöön. Yhtiö on päällystänyt liittymän lipan 25 metrin osuudelta liittymäluvan mukaisesti kesän 2019 aikana.

Yhtiö on hakenut lupahakemuksessaan Muraus-asetuksen 8 §:n mukaisia toiminta-aikoja, eikä näe syytä näistä poikkeamiseksi. Louhinnan, rikotuksen, räjäytystöiden ja murskauksen kesätauko (15.6.–14.8.) on haettu lintujen pesimiskauden ajalle.

Ennen toiminnan aloittamista yhtiö laatii värinävaikutuksista riskianalyysin ja suorittaa sen perusteella kiinteistökatselmukset sekä laatii värinän mittaussuunnitelman lupamääräysten 20–22 mukaisesti. Tarkkailusta ja raportoinnista annetut lupamääräykset ovat riittäviä värinän aiheuttamien ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.

Toiminta-alueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse luontokohteita tai virkistysalueita. Lähin Natura-alue, Rientolan metsä, sijaitsee vähintään 400 metrin etäisyydellä toiminta-alueen rajasta. Lisäksi toiminta-alueen länsipuolelle asettuva Kirkkokallio sijaitsee vähintään 500 metrin etäisyydellä.

Lakia eräistä naapuruussuhteista (26/1920) ei sovelleta toimintaan, joka vaatii ympäristöluvan. Jos rasitus aiheutuu toiminnasta, joka on ympäristönsuojelulain mukaan luvan- tai ilmoituksenvaraista, sitä ei saa määrätä poistettavaksi naapuruussuhdelain perusteella. Toiminnasta aiheutuvaa pölyämistä torjutaan Muraus-asetuksen mukaisesti, mihin sisältyy myös toiminnasta aiheutuva liikenne.

Porvoon kaupungin terveydensuojelijaoston vastineen osalta yhtiö on esittänyt, ettei viranomaisen lausunnossa tarkoitettussa kohteessa sovelleta loma-asumiselle annettuja melun ohjearvoja. Kyseessä on majoituspalveluja tarjoava yritys eikä siten vapaa-ajan asunto. Kohde ei myöskään sijaitse loma-asumiskäyttöön kaavoitetulla alueella. Kiinteistö sijaitsee melumallinnuksen kartoissa 50–55 dB päiväajan vyöhykkeellä, kun lupamääräysten mukainen meluntorjunta on huomioitu. Vuonna 2018 suoritetuissa mittauksissa melutasot kiinteis-

tön piha-alueella ovat olleet luvassa asetetun päiväajan raja-arvon tasalla, ottaen huomioon suuri mittausepävarmuus ($\pm 6-7$ dB). Kun toiminta nyt siirtyy kauemmas kyseisestä häiriintyvistä kohteesta, mittausepävarmuus kasvaa. Sen vähentäminen suorittamalla useita erillisiä mittauksia ei ole olennaista.

Toiminta on suunniteltu Muraus-asetuksen 8 §:n mukaisten toiminta-aikojen perusteella eikä ole perusteita siihen, että toiminta tulisi lopettaa perjantaisin klo 17.00 lupamääräyksestä 11 poiketen. Yhtiö on katsonut, että Askolan rakennus- ja ympäristölautakunnan myöntämässä lupapäätöksessä on riittävät velvoitteet toiminnasta aiheutuvan melun ja pölypäästöjen tarkkailemiseksi.

Yhtiöllä ei ole ollut huomautettavaa Uudenmaan ELY-keskuksen vastineeseen eikä Pornaisten kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoon.

Muutoksenhakijat ovat vastaselityksessään toistaneet ensisijaisen vaatimuksensa yhteislupapäätöksen kumoamisesta ja toissijaisen vaatimuksensa lupamääräysten muuttamisesta. Vastaselityksessä on verrattu valituksenalaisella päätöksellä myönnetyn luvan mukaisen ja alueella nyt päättymässä olevan toiminnan kokoluokkia, toiminta-aikoja ja vaikutuksia. Uuden toiminnan ympäristöhaitat on arvioitu aikaisempaa suuremmiksi. Maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen lähtötietoina on käytetty maankaatopaikan YVA-käsittelyssä tuotettua arviointiselostusta ja yhteysviranomaisen perusteltua päätelmää, mutta perustellussa päätelmässä edellytettyä arvioinnin täydentämistä ja tarkennusta ei ole tehty. Perustellun päätelmän mukaan hankevaihtoehdon VE0:n ympäristövaikutusten yhteenveto olisi tullut esittää samalla tavalla kuin toisissa vaihtoehtoissa.

Kaavoitustilanteen osalta muutoksenhakijat ovat viitanneet valitukseensa ja todenneet, että Uusimaa 2050 -maakuntakaavan maa-aineshuollon kehittämisalueen kohde, jonka ympäristönsuojelusihteeri on lausunnossaan maininnut, on merkitty nykyisen, toimintansa lopettavan louhimon kohdalle, johon vastaanotetaan ylijäämämaita.

Lähistön maatilamatkailuyrityksessä on harjoitettu loma-asutustoimintaa noin 15 vuotta. Toiminnan aloittamiseen tähtäävät toimenpiteet on käynnistetty kutakuinkin samaan aikaan nykyisen louhostoiminnan kanssa, jonka on alun perin ollut määrä päättyä vuosia sitten. Toiminnanharjoittajalle on kuitenkin myönnetty kymmenen vuoden jatkoaika, joka on pian päättymässä. Uuden louhostoiminnan osalta kyseessä ei ole olemassa olevan toiminnan laajennus, vaan uusi ottoalue. Tätä tukee myös Sipoon rakennus- ja ympäristövaliokunnan näkemys lupahakemuksesta annetussa lausunnossa. Siksi ottotoiminnan ympäristövaikutukset tulee arvioida maatilamatkailuun käytettävän kiinteistön osalta uuden ottotoiminnan kriteereillä.

Muutoksenhakijat ovat vastaselityksessään viitanneet Porvoon kaupungin terveydensuojeluviranomaisen kantaan ja toistaneet vaatimuksensa siitä, että maatilamatkailutilalla tulee melun osalta noudattaa loma-asutuksen raja-arvoa 45 dB(A). Lisäksi he ovat katsoneet, että vuoden 2018 mittauksissa myös vakinaisen asutuksen raja-arvo 55 dB(A) on ylittynyt. Viranomaisen suorittamia mittauksia tilalla on tehty viimeksi vuonna 2008. Silloin on saatu samansuuruisia tuloksia kuin vuonna 2018, ja virhemarginaali on tällöinkin todettu suureksi. Mittausten vähäinen suorituspäätyminen, raja-arvojen ylitykset, valvonnan

puutteellisuus ja toiminnanharjoittajan välinpitämättömyys muodostavat ongelman.

Kaava - tai tässä tapauksessa kaavan puute - ei määrittele yksittäisten, rakennettujen ja käytössä olevien rakennusten käyttötarkoitusta. Muutoksenhakijat ovat esittäneet selvityksenä maatilamatkailuun käytettävän tilan käyttötarkoituksesta muun muassa, että siihen on haettu asianmukaiset, pitkäaikaiseen vapaa-ajan majoitukseen soveltuvien tilojen rakennusluvut.

Lupapäätöksessä toiminnanharjoittaja tulee määrätä järjestämään jo toiminta-alueensa sisällä olosuhteet ja toimenpiteet, joilla voidaan varmistaa, että kivipölyä ei kulkeudu ajoneuvojen rakenteissa toiminta-alueen ulkopuolelle. Vastaavasti toiminnanharjoittajan tulee varmistaa, että murskealueelta lähtevät kuljettajat suorittavat kivipölyntorjuntatoimenpiteet ajoneuvojen rakenteiden ja kuorman osalta jo toiminta-alueella.

Ukonojantie kulkee osittain Sipoon puolella ja samoin Linsvedintien kivipölyongelma koskee erityisesti Sipoota. Sipoon rakennus- ja ympäristölautakunta on pitänyt lausunnossaan perusteltuna, että yhtiö asfaltoi alueen hiekkatiet riittävän pitkältä matkalta pölyn leviämisen ehkäisemiseksi. Samoin lautakunta on pitänyt erityisen tärkeänä, että toiminta-alueelta ei kulkeudu raskaan liikenteen mukana maa-aineksia tiealueille. Muutoksenhakijoiden näkemyksen mukaan 25 metrin mittaisen liittymälipan pinnoitus ei poista pölyämisongelmaa lopulta 700 metrin matkalta, jota raskas kalusto käyttää Ukonojantiestä. Käytännössä liittymälippa on kivipölyn peittämä.

YVA-yhteysviranomaisen edellyttämää arvioinnin täydentämistä ja tarkennusta ei ole tehty hankkeen jatkosuunnittelussa ja lupamenettelyssä. Osaltaan tämän vuoksi Askolan rakennus- ja ympäristölautakunta on tehnyt yhteislupapäätöksen puutteellisin lähtötiedoin.

Merkintä

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on 8.3.2019 antanut perustellun päätelmän yhtiön Pornaisten maankaatopaikkahankkeesta (UDEL/2388/2018). Ympäristövaikutusten arviointimenettely on koskenut Pornaisten kunnan Lahan kylässä toimivan kallioulouhoksen alueelle perustettavaa maankaatopaikkaa ja jätteidenkäsittelytoimintaa. YVA-menettelyyn on sisällytetty myös suunniteltu louhinnan laajentaminen Hongankallion alueelle.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 2.11.2020 antanut päätöksen nro 383/2020, jolla se on myöntänyt yhtiölle ympäristöluvan maankaatopaikan ja kierrätystermiinalin toimintaan Pornaisten kunnan Lahan kylässä. Lupapäätös on tullut lainvoimaiseksi 9.12.2020.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus, valituksen muutoin hyläten, muuttaa rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksen lupamääräyksiä 11, 15 ja 34. Muutettuina kyseiset lupamääräykset kuuluvat kokonaisuudessaan seuraavasti (muutokset kursivilla).

11. Melua aiheuttavien työvaiheiden aikarajat:

Murskaamista, poraamista, rikotusta tai räjäytyksiä eikä kuormauksia saa tehdä viikonloppuisin eikä arkipyhinä, vaan:

- 1) murskaaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 22.00 välisenä aikana;
- 2) poraaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 21.00 välisenä aikana;
- 3) rikotus on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana;
- 4) räjäytykset on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana; ja Kuormaamista ja kuljetuksia saa tehdä arkisin 6.00 ja 22.00 välisenä aikana.

Edellä mainittujen aikarajojen lisäksi murskausta ja poraamista ei saa tehdä perjantaisin 18.00 jälkeen.

Louhintaa, rikotusta, räjäytystyötä ja murskausta ei saa tehdä 1.6.–31.8. välisenä aikana.

15. Meluntorjuntatoimet tulee toteuttaa hakemuksen ja YVA:n meluselvityksessä (Ramboll 23.10.2018) esitetyn mukaisesti, eli alueen itäreunaan on oton alkuvaiheessa tehtävä selvityksessä esitetyt meluvallit ja muutkin meluntorjuntatoimet on tehtävä esitetyn VE2:n mukaisesti. *Meluntorjuntatoimien tulee olla toteutettuina ja tarkastettuina ennen toiminnan aloittamista. Niiden valmistumisesta tulee ilmoittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tarkastusta varten.*

34. *Mittaustuloksista on esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle raportti kuukauden kuluessa mittauksen suorittamisesta. Mikäli mittaukset osoittavat, että määräyksessä 14 asetetut raja-arvot ylittyvät, raportissa on esitettävä myös raja-arvojen alittamiseksi tarvittavat toimenpiteet aikatauluineen. Mittaustulosten ja toimenpide-esitysten perusteella ympäristönsuojeluviranomainen antaa tarvittaessa lisämääräyksiä melun vähentämistoimenpiteistä ja melutason uusintamittauksista.*

Perustelut

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslain (555/1981) 3 §:n 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja aineiden ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheutu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa. Pykälän 2 momentin mukaan alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 10 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkempia säännöksiä.

Ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toimin-

nasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä. Toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan: 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski; 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle; 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta; 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus; 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan luvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Ympäristönsuojelulain 42 §:n mukaan lupaviranomaisen on pyydettävä lausunto muun muassa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisilta niissä kunnissa, joissa hakemuksen tarkoittaman toiminnan ympäristövaikutukset saattavat ilmetä, toiminnan sijaintikunnan terveydensuojeluviranomaiselta, asiassa yleistä etua valvovilta viranomaisilta sekä lupaharkinnan kannalta muilta tarpeellisilta tahoilta.

Ympäristönsuojelulain 47 a §:n 1 momentin mukaan sekä ympäristölupaa että maa-aineslain mukaista lupaa edellyttävän maa-ainesten ottamishankkeen maa-aines- ja ympäristölupahakemukset on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana. Yhteistä lupaa voidaan hakea yhdellä lupahakemuksella.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää muun muassa, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasisitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, me-

lusta, värinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 2 momentin mukaan rasituksen kohtuuttomuutta arvioitaessa on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) on säädetty toimialaa koskevista ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa. Asetuksessa annettu normiohjaus koskee muun muassa toiminnan sijoittumista, ilmaan joutuvien päästöjen ja niiden leviämisen rajoittamista, ilmalaatua ja meluntorjuntaa, työvaiheiden aikarajoja sekä tarkkailua.

Asiassa saatu selvitys

Askolan kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta on maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain tarkoittamassa yhteiskäsittelyssä myöntänyt yhtiölle valituksenalaisen luvan maa-aineslain mukaiseen maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain mukaiseen kalliokiviaineksen louhintaan ja murskaukseen sekä ylijäämämaiden hyödyntämiseen alueen maisemointia ja jälkihoitoa varten Pornaisten kunnassa Kirveskosken ja Lahan kylissä, Hongankallion alueella.

Valituksenalaisessa päätöksessä tarkoitettu toiminta-alue sijaitsee yleis- ja asemakaavoittamattomalla alueella. Voimassa olevien Uudenmaan maakuntakaavojen yhdistelmässä (2017) ei ole kaavamerkintöjä alueelle. Maakuntahallituksen 25.8.2020 hyväksymässä, vielä lainvoimaa vailla olevassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa (Uusimaa-kaava 2050) alueen läheisyydessä on kohdemerkintä ”Maa-aineshuollon kehittämisalue”, jolle voidaan yksityiskohdaisemmassa suunnittelussa osoittaa merkitykseltään seudullisia maa-aineshuollon toimintoja, myös soveltuvia kiertotalouden toimintoja.

Yhtiöllä on lainvoimainen maa-aineslupa 490 000 m³ kalliokiviaineksen ottamiseen nyt käsiteltävänä olevan valituksenalaisen Hongankallion kohteen eteläpuolella, neljän kiinteistön alueella. Lupa on voimassa 4.2.2026 saakka. Hakijalla on kyseisille kiinteistöille myös lainvoimainen ympäristölupa kallion louhintaan ja louheen murskaukseen sekä puhtaiden ylijäämämaiden vastaanottoon 49 500 tonnia vuodessa. Lupa on voimassa toistaiseksi. Alueella on toimittu vuodesta 2005 lähtien. Alueen luvankuainen kalliokiviaines on lähes täysin louhittu.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 2.11.2020 myöntänyt yhtiölle ympäristöluvan maankaatopaikan ja kierrätystermiinalin toiminnalle, valituksenalaiseen kohteeseen ja sen eteläpuolelle. Lupapäätös on tullut lainvoimaiseksi 9.12.2020.

Valituksenalaisista lupapäätöistä koskeva alue liittyy kiinteästi alueen eteläpuolella jo toimivaan edellä todettuun maa-ainesten ottoalueeseen. Yhtiön esittämän mukaan maankaatopaikan toiminnalle myönnetty lupapäätös mahdollistaa suuremman massojen käytön valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä 15 tarkoitettuun meluvalliin ja nopeuttaa vallin valmistumista. Yhtiöllä on

26.4.2022 saakka voimassa oleva rakennustarkastajan myöntämä maisematyölupa, joka sallii 90 000 m³:n suuruisen maa-ainesmäärän hyödyntämisen meluvalliin. Aluekokonaisuus on tarkoitettu palauttaa ottotoiminnan ja mahdollisen puhtaiden maiden läjitystoiminnan päätyttyä takaisin metsätaloustalouteen.

Asiakirjojen ja karttatarkastelun perusteella kahden muutoksenhakijan asuinrakennus sijaitsee [REDACTED] valituksenalaisen toiminnan rajalta [REDACTED]. Kyseessä on valituksenalaisen toiminnan lähin vakituksessa asuinkäytössä oleva kiinteistö. Noin [REDACTED] toiminta-alueesta [REDACTED] sijaitsee niin ikään kahden muutoksenhakijan asuinkiinteistö ja [REDACTED] etäisyydellä, yhden muutoksenhakijan asuinkiinteistö. [REDACTED] etäisyydellä valituksenalaisesta toiminnasta [REDACTED] sijaitsee maatilamatkailukäytössä oleva kiinteistö. Lähimmät loma-asunnot sijaitsevat noin [REDACTED] etäisyydellä valituksenalaisen toiminnan rajasta [REDACTED]. Loma-asuntojen tai maatilamatkailuyrityksen omistajat eivät ole valittaneet käsiteltävänä olevasta yhteislupapäätöksestä.

Nyt esillä olevan Hongankallion alueen eteläpuolella sijaitsevan alueen maankaatopaikka- ja jätteenkäsittelytoimintaa koskevan hankkeen vaikutuksia on käsitelty ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA-menettely). Hankkokonaisuuteen on yhteisvaikutusten perusteella sisällytetty myös suunniteltu louhinnan laajentaminen Hongankallion alueelle. YVA-menettely on päättynyt viranomaisen perusteltuun päätelmään 8.3.2019. Ympäristölupahakemuksen ja maa-aineslupahakemuksen yhteiskäsittelyssä on hyödynnetty Pornaisten maankaatopaikkaa koskevassa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä saatua tietoa ympäristövaikutuksista. Perusteltu päätelmä on valituksenalaisessa rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksessä otettu soveltuvin osin huomioon, muun muassa meluntorjuntatoimet on määrätty toteutettaviksi hankevaihtoehto VE2:n mukaisina.

Toiminta-alueella melua syntyy kallion porauksesta, räjäytyksistä, louheen rikotuksesta ja murskauksesta, valmiin tuotteen kuormauksesta sekä liikenteestä. Melun leviämistä ympäristöön ehkäistään toimintojen sijoittelulla alueelle. Toiminnan alussa alueelta kuoritut pintamaat läjitetään alueen reunoille maavalleiksi, jotka toimivat meluesteinä. Toiminnan alkuvaiheessa pintamailla rakennetaan ensisijaisesti olemassa olevan ottoalueen meluvalleja. Nämä ovat jo pitkälle rakenteilla. Murskauslaitteisto sijoitetaan muodostuvan ottorintauksen, meluvallien ja varastokasojen suojaan, mahdollisimman matalaan maastonkohaan. Tarvittaessa meluisimpia äänilähteitä koteloidaan.

YVA-menettelyn yhteydessä laaditussa melumallinnuksessa on mallinnettu kokonaisuus, joka koostuu valituksenalaisen lupapäätöksen kohteena olevasta kalliokiviainesten louhinta- ja murskaustoiminnasta, alueen eteläpuolella sijaitsevista maankaatopaikkatoiminnasta sekä eteläpuolisen jätteenkäsittelykentän betonin, puun ja louheen murskauksesta. Mallinnuksessa on huomioitu myös Linsvedintien vaikutus yhteismelupäästöön. Melumallinnus on laadittu olettaen, että seuraavat meluesteet toteutetaan:

”Hankealueen itä- ja eteläpuolella on huomioitu toiminnan alkuvaiheessa ylijäämämaista rakennettava 10 m meluvalli, joka rajoittaa melun leviämistä idän ja etelän suuntaan. Tämän lisäksi jätteenkäsittelykentällä tehtävän kiviaineksen murskauksen melua tulisi rajoittaa lounaispuolen lähimmän loma-asunnon suuntaan sijoitettavalla meluvallilla. Hongankallion päällä oleva poraus ja

louhitulla alueella oleva kiviaineksen murskaus ovat merkittävimmät melulähteet luoteen suunnalla, joten ottoalueella olevan kivimurskaimen länsipuolelle on sijoitettu mallinnuksessa melueste. Poraus on merkittävin melulähde koillispuolen lähimmän loma-asunnon suuntaan, joten porattavan kentän itäpuolella tulisi olla melueste.” Lisäksi rikotus tulee tehdä meluesteen tai rintauksen suojassa. Tulosten perusteella melu ei ylitä ympäristömelun ohjearvoja lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

Melumallinnus on tehty tilanteessa, jossa eteläisellä alueella mukana olevat maanlajitus- ja jätteenkäsittelytoiminnot olisivat kaikki käynnissä yhtä aikaa louhinnan ja murskauksen kanssa. Käytännössä toimintoja tehdään yleensä jaksoittain. Mallinnuksen perusteella voidaan arvioida hakemuksen kohteena olevan pelkän louhinta- ja murskaustoiminnan melupäästön jäävän yhteismelua alhaisemmaksi lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Melumallinnus on tehty melun leviämisen kannalta otollisissa sääolosuhteissa (myötätuuli), eikä se ota huomioon kasvillisuuden vaimentavaa vaikutusta. Murskaus ja rikotus siirtyvät toiminnan edetessä yhä syvemmälle kalliioleikkauksen suojaan, mikä osaltaan estää melun leviämistä ympäröiville alueille. Louhintaa ja murskausta ei tehdä kesäaikana 15.6.–14.8.

Pölyä muodostuu murskauksen yhteydessä sekä alueen liikenteestä. Pölyä torjutaan tarvittaessa kastelemalla ajoteitä, kuormia ja varastokasoja sekä koteloiden mureneen pölyävimpiä osia. Toiminnasta muodostuva pöly on suurikokoista kiviainespölyä, joka kulkeutuu ilmassa vain lyhyitä matkoja. Pölyn vähentämiseksi alueelle tuotava porausvaunu varustetaan pölynkeräyslaitteella. Murskauslaitteisto sijoitetaan mahdollisimman matalaan kohtaan alueella otto-rintauksen, meluvallien sekä varastokasojen suojaan. Murskauslaitteiston pölyävimmit kohdat, kuten kuljetin, murskaimet ja seulat koteloidaan tarvittaessa. Lisäksi murskausprosessia kastellaan tarvittaessa. Kiviaineksen putoamiskorkeus kuljetinhihnalta varastokasaan asetetaan mahdollisimman pieneksi. Varastokasoja ja alueen teitä kastellaan tarvittaessa, mikäli pölyämistä muodostuu runsaasti.

Räjäytyksistä aiheutuu louhinnan aikana lyhytkestoista tärinää. Tärinää pyritään vaimentamaan räjäytystöiden huolellisella suunnittelulla. Jokaisesta räjäytyksestä laaditaan kenttäkohtainen suunnitelma, jossa räjähdysainemäärät ja ominaispanostus mitoitetaan siten, että tärinän eteneminen maaperässä on mahdollisimman vähäistä. Räjäytystyöt suunnittelee alan ammattilainen. Lähimmät rakennukset tarkastetaan ennen toiminnan aloittamista.

Toiminnan ilmanlaatuvaikutukset aiheutuvat pääasiassa maa-ainesmateriaalin pölyämisestä eli hiukkaspäästöistä. Työkoneista muodostuvien polttoaineperäisten kaasumaisten päästöjen on arvioitu jäävän vähäisiksi, joten alueen sijoittuminen huomioon ottaen työkoneiden pakokaasupäästöjen vaikutukset ilmanlaatuun ja ilmastoon on samoin arvioitu pieniksi. Toiminnasta aiheutuvien päästöjen vähentäminen perustuu tuotannon suunnitteluun sekä tuotannon aikaiseen jatkuvaan tarkkailuun. Alueen työkoneet ja laitteisto pidetään moitteettomassa kunnossa sekä tarkastetaan ja huolletaan säännöllisesti. Työkoneiden päästöjä voidaan vähentää myös ajotavan optimoinnilla sekä välttämällä joutokäyntiä. Liikenteen päästöihin voidaan vaikuttaa optimoimalla kuljetusreittejä sekä välttämällä kaluston ajamista tyhjänä.

Hakemuksen mukaan alueella sovelletaan kaikissa toiminnoissa parasta saatavilla olevaa käyttökelpoista tekniikkaa (BAT). Toimintaa ohjaa Suomen ympäristökeskuksen laatima toimialan BAT-opas (25/2010), Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa.

Oikeudellinen arviointi ja johtopäätökset

Hallinto-oikeus toteaa, etteivät maa-aineslaki tai ympäristösuojelulaki sisällä säännöksiä kaavan voimassaolosta tai erityisistä kaavamääräyksistä maa-ainestai ympäristöluvan myöntämisen edellytyksenä. Alueella ei myöskään ole voimassa toimenpiderajoitusta yleiskaavan tai asemakaavan laatimista tai muuttamista varten. Ympäristösuojelulain mukaan toimintaa ei kuitenkaan saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti eikä sijoittaminen saa vaikeuttaa alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava. Kyseessä olevaa toiminta-aluetta ei ole maakuntakaavassa varattu erityiseen tarkoitukseen, joten toiminnan sijoittaminen ei vaikeuta maakuntakaavan toteuttamista. Vielä lainvoimaa vailla olevassa uudessa maakuntakaavassa alueen läheisyydessä on kohdemarkintä ”Maa-aineshuollon kehittämisalue”, jolle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa merkitykseltään seudullisia maa-aineshuollon toimintoja, myös soveltuvia kiertotalouden toimintoja. Maa-ainesten otosta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan lausunto lupahakemuksesta pyydetään maakuntakaavoitusta hoitavalta kuntayhtymältä vain, jos lupahakemuksen tarkoittamalla alueella on huomattavaa merkitystä maakuntakaavoituksen kannalta tai muilta viranomaisilta tarpeen mukaan. Hallinto-oikeus katsoo edellä olevan ja ympäristösuojelulain 42 §:n perusteella, että maa-aineslupa- ja ympäristölupahakemus on voitu ratkaista ilman kaavoituksesta vastaavan viranomaisen lausuntoa.

Valituksessa on vedottu myös siihen, ettei lupaviranomainen ole suorittanut Pornaisten maankaatopaikan YVA-menettelyä koskevassa yhteysviranomaisen perustellussa päätelmässä edellytettyä arvioinnin täydentämistä ja tarkennusta. Hallinto-oikeus toteaa, että ympäristölupahakemuksen ja maa-aineslupahakemuksen yhteiskäsittelyssä on hyödynnetty Pornaisten maankaatopaikkaa koskevassa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä saatua tietoa ympäristövaikutuksista. Yhteishakemukseen on sisällytetty muun ohella mainitussa YVA-menettelyssä laadittu melumallinnus siinä esitettyine melusuojaustoimenpiteineen. Yhteysviranomaisen perusteltuun päätelmään sisältyvissä, jatkokäsittelyyn annetuissa ohjeissa ei ole Hongankallion ympäristöluvan ja maa-aineslupan yhteiskäsittelyä koskevia mainintoja valituksen kohteena olevista ympäristövaikutuksista. Yhteislupahakemuksen käsittelyä ja valituksenalaista päätöstä ei ole näin ollen pidettävä puutteellisenä valituksessa ja vastaselityksessä esitettyjen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn liittyvillä perusteilla.

Valituksen ja saatujen selvitysten perusteella melu on katsottava hakemuksen mukaisen uuden toiminnan merkittävimmäksi ympäristöhaitaksi. Meluntorjunta on kuitenkin otettu pääosin riittävästi huomioon yhteislupahakemuksessa ja siitä annetussa valituksenalaisessa päätöksessä. Melun leviämisen hallinnan kannalta on keskeistä, että melusuojaustoimenpiteet toteutetaan riittävän laajoina, oikea-aikaisina ja oikein mitoitettuina. Lupamääräyksessä 15 melusuojaustoimet on edellytetty toteutettaviksi YVA-menettelyn laajemman, valituksenalaista päätöstä vastaavan hankevaihtoehdon VE2 mukaisesti. Laaditun me-

luserelvityksen perusteella tämän voidaan katsoa olevan ennalta arvioiden riittävä. Meluntorjuntatoimet vastaavat lisäksi kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) vaatimuksia.

Ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, että toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa, eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta räsitusä, merkittävää ympäristön yleisen viihtyisyyden ja virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä tai muutakaan ympäristönsuojelulain 49 §:n vastaista seurausta. Hallinto-oikeus toteaa, että eräistä naapuruussuhteista annettua lakia sovelletaan osin myös toimintaan, joka vaatii ympäristöluvan, toisin kuin yhtiö on valituksen johdosta antamassaan vastineessa esittänyt. Vaikka ympäristöluvanvaraisesta toiminnasta aiheutuvaa räsitusä ei sanotun lain 19 §:n nojalla saa määrätä poistettavaksi, lain 17 §:ää sovelletaan ympäristölupaharkinnassa sen arvioimiseksi, onko hakemuksen mukaisesta toiminnasta aiheutuva räsitus kohtuutonta. Toiminnasta aiheutuvan räsituksen sallittavuus naapuruussuhdelain 17 §:n nojalla tulee arvioitavaksi hallinto-oikeudessa vain muutoksenhakijoiden kiinteistölle aiheutuvien vaikutusten kannalta.

Toiminnan sijaintipaikka ja toiminnalle asetetut lupamääräykset huomioon ottaen toiminnasta yhdessä muiden toimintojen kanssa ei voi katsoa aiheutuvan terveyshaittaa tai muutoksenhakijoiden kiinteistöille kohtuutonta melu-, pöly- tai muutakaan räsitusä. Hallinto-oikeus on päätöksellään muutoksenhakijoiden valituksesta erityisesti ympäristön yleisen viihtyisyyden ja virkistyskäytön turvaamiseksi pidentänyt louhintaa, rikotusta, räjäytystyötä ja murskausta koskevaa kesätaukoa. Lupamääräystä 11 on muutettu niin, että se paremmin turvaa kesäajan häiriöttömyyden. Tämä on tarpeen, kun otetaan huomioon alueen verraten runsas asutus ja sille ilman maa-ainesten ottoa ominainen maaseutuomainen äänimaisema.

Lupapäätöksessä annettujen määräysten tulee olla yksiselitteiset ja mahdollistaa tehokas valvonta. Tästä syystä hallinto-oikeus on katsonut aiheelliseksi muutoksenhakijoiden vaatimuksesta muuttaa lisäksi meluntorjuntatoimien toteuttamisen aikataulusta ja melumittausten suorittamisesta annettuja lupamääräyksiä 15 ja 34.

Lupapäätöksessä on annettu riittävät määräykset melun, tärinän ja pölypäästöjen tarkkailusta, ottaen huomioon, että melua ja tärinää koskevat mittausuunnitelmat on määrätty toimitettavaksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista. Pölypäästöjen osalta aistinvaraisin havainnoin toteutettava tarkkailu on riittävää, koska murskauksesta syntyvä pöly on pääosin suurikokoista. Ympäristönsuojeluviranomaisella on mahdollisuus tarvittaessa vaatia hengitettävien hiukkasten mittauksia.

Selvyyden vuoksi hallinto-oikeus toteaa, että se ei yhteislupaa koskevan valituksen yhteydessä ole tutkinut lupapäätöksen sisältöön kuulumattomia vaatimuksia, kuten liikenneturvallisuuteen, yksityisteiden hallinnointiin, kunnan kaavoitukseen tai ympäristönsuojelun lupavalvontaan liittyviä seikkoja. Luvanvaraiseen toimintaan välttämättömänä osana kuuluva kiviaineksen kuljetus tapahtuu pinnoittamatonta Ukonojantietä pitkin etelästä käsin reitillä, jonka varressa ei ole asutusta. Siten lupapäätöksessä ei ole ollut tarpeen antaa määräyksiä kuljetuksista aiheutuvien pölypäästöjen rajoittamiseksi toiminta-alueen

ulkopuolella. Siltä osin kuin lupamääräyksissä ei ole muuta edellytetty, toiminnassa tulee noudattaa lupahakemuksessa esitettyjä ympäristönsuojelutoimia. Hakemuksessaan yhtiö on sitoutunut noudattamaan parhaan käytettävissä olevan tekniikan (BAT) ja ympäristönsuojelun kannalta parhaiden käytäntöjen (BEP) mukaisia toimia, joilla voidaan tehokkaasti estää kiviainespölyn leviäminen myös teiden varsille.

Hallinto-oikeus katsoo, että yhteislupapäätös hallinto-oikeuden siihen tekeminen muutoksineen täyttää ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain vaatimukset. Lupapäätöksen kumoamiselle tai muuttamiselle enemmälti ei ole perusteita.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Askolan, Pornaisten ja Sipoon kunnanhallitusten on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 107 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n perusteella valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **20.9.2021**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Kirsi Stark ja Riitta Riihimäki sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Petri Hiltunen. Asian on esitellyt Petri Hiltunen.

Kirsi Stark

Petri Hiltunen

Riitta Riihimäki

Toimituskirjan antaja:

Anu Sara
lainkäyttösihteeri

Jakelu

Päätös ja maksu [REDACTED] ym., maksutta

Prosessiosoitte:

Asianajaja [REDACTED]

Asianajotoimisto Fenno Oy

Jäljennös maksutta

NCC Industry Oy

Askolan kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta

Pornaisten kunnan terveydensuojeluviranomainen /
Porvoon kaupungin ympäristöterveydenhuolto

Sipoon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Askolan kunnanhallitus

Pornaisten kunnanhallitus

Sipoon kunnanhallitus

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/
Ympäristö ja luonnonvarat, sähköisesti

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, sähköisesti
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus, sähköisesti

ARS

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaan-
nista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiantipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>